

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
25/21	Planutvalget	09.04.2021

5058/140/1 OG 139/155 - DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS AREALDEL - REHABILITERING AV DAMANLEGG I VIKVASSDRAGET – TRØNDERENERGI KRAFT AS

Rådmannens innstilling

Åfjord kommune, ved planutvalget gir i henhold til plan- og bygningsloven (pbl) § 19-2 midlertidig dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for rehabilitering av damanlegg i Vikvassdraget på gnr. 140/1 og 139/155.

Dispensasjon begrunnes med at en dispensasjon ikke i vesentlig grad sette til side hensynene i plan- og bygningslovens formålsparagraf, og bestemmelsen det søkes om dispensasjon fra. Med bakgrunn i den sterke samfunnsinteresse knyttet til tiltaket, vurderes fordelene med at det gis dispensasjon som klart større enn ulempene.

Saksprotokoll i Planutvalget - 09.04.2021

Behandling:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Åfjord kommune, ved planutvalget gir i henhold til plan- og bygningsloven (pbl) § 19-2 midlertidig dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for rehabilitering av damanlegg i Vikvassdraget på gnr. 140/1 og 139/155.

Dispensasjon begrunnes med at en dispensasjon ikke i vesentlig grad sette til side hensynene i plan- og bygningslovens formålsparagraf, og bestemmelsen det søkes om dispensasjon fra. Med bakgrunn i den sterke samfunnsinteresse knyttet til tiltaket, vurderes fordelene med at det gis dispensasjon som klart større enn ulempene.

Sakens bakgrunn og innhold

Søknaden gjelder midlertidig dispensasjon fra gjeldende arealplan for rehabilitering av damanlegg i Vikvassdraget på gnr. 140/1 og 139/155. Av totalt 6 dammer i Vikvassdraget er det 5 dammer som ikke tilfredsstiller gjeldende krav til damsikkerhet. Dette gjelder Øvre Skjærlivatn – overløpsdam, Øvre Skjærlivatn reguleringsdam, Nedre Skjærlivatn-overløpsdam, Nedre Skjærlivatn reguleringsdam og dam- Øvre Vikvatn.

Utbedringsarbeidene innebærer delvis fjerning og reetablering av eksisterende damkonstruksjoner, samt rehabilitering av damluker og øvrige tekniske installasjoner. Tiltakene utføres med utgangspunkt i de krav som er fastsatt i vannressursloven og tilhørende damsikkerhetsforskrift samt bestemmelser gitt i konsesjon/tillatelser.

Nødvendig inn/ut- transport av maskiner og materiell er forutsatt utført med helikopter. Arbeidene er planlagt utført i perioden april 2021 – desember 2022.

Dispensasjonssøknaden omfatter midlertidig bruk av omkringliggende arealer i form av riggområder, adkomsveier, masseuttak, midlertidig og permanent deponering av masser. Vikvassdraget er regulert i forbindelse med etablering av kraftstasjonene Vik og Skjærlivatn. Berørte arealer er ikke regulert, men omfattes av gjeldende arealplan for Åfjord kommune (Kommuneplanens arealdel Roan kommune 2019 – 2030), avsatt til LNFR-område.

Det er ikke utstedt nabovarsel, men det foreligger nødvendige avtaler og tillatelser fra grunn- og rettighetshavere, og i forhold til reindrifta sin bruk av området.

Vassdragsanlegg med konsesjon etter vassdragslovgivningen er med hjemmel i forskrift om byggesak § 4.3 unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven kap. 20.

Ekstern høring:

Søknaden har vært oversendt **Statsforvalteren i Trøndelag, Trøndelag fylkeskommune** og **Nord-Trøndelag reinbeiteområde** for uttalelse.

Det foreligger ingen vesentlige merknader til dispensasjonssøknaden fra sektormyndighetene.

Høringsuttalelsene er i sin helhet vedlagt saksfremlegget.

Naturmangfoldloven

I influensområdet til dammene knytta til Skjærlivatn kraftverk er det registrert flere sjeldne hekkende fuglearter som storlom, orrfugl, lirype og bergirisk. Av disse er både lirype og bergirisk nært truet (NT) og på rødlista. Lirype er knyttet til et større område i Osen kommune nord for Øvre Skjærlivatn. Området berøres ikke direkte av den planlagte anleggsaktiviteten ved overløpsdammen. Arbeidet ved dammen pågår utenfor hekketiden i perioden august - november. I tillegg tilsier avstand og størrelse på leveområdet at det er svært liten risiko for at anlegget vil medføre negativ innvirkning på arten. Tilnærmet de samme vurderingene gjelder bergirisk.

Søknaden omhandler forvaltning av fast eiendom. Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal da lovens § 8-12 legges til grunn som retningslinjer.

Kommunen anser Naturbase og Artskart som gode nok informasjonskilder (kunnskapsgrunnlag), jamfør naturmangfoldloven § 8.

Siden kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok, vil føre var-prinsippet i lovens § 9 ikke benyttes.

Samlet belastning på økosystemet anses å være liten, jamfør lovens § 10.

Tiltaket medfører ikke så stor skade på naturmangfoldet, at tiltakshaveren må betale for å hindre eller begrense skadene, jamfør naturmangfoldloven § 11.

Det vil ikke brukes teknikker eller driftsmetoder som kan skade naturmangfoldet så mye at det krever særlige tiltak, jamfør naturmangfoldloven § 12.

Kulturminneloven:

Trøndelag fylkeskommune vurderer at det er liten risiko for at planen vil komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner. Deler av området har blitt befart i forbindelse med tidligere planarbeid, og ble da vurdert til å ha et lavt potensial for automatisk fredete kulturminner. En gjennomgang av arkivdata, flyfoto, laserskann og en helhetsvurdering av landskapet støtter dette.

Skred/flom/rasfare/havnivåstigning: Ifølge skrednett.no og sehavniva.no ligger tiltaket utenfor område for skred/flom/rasfare/havnivåstigning.

Det er ifølge detaljplanen ikke identifisert flom- og skredfare i de aktuelle anleggsområdene. Topografien tilsier at det er liten fare for skredhendelser i anleggsområdene, og det planlegges å holde lav vannstand i magasinet i byggeperioden, slik at uønskede flomhendelser unngås.

Dispensasjonsvurdering

For at dispensasjon kan gis er det et vilkår at hensynene det dispenseres fra ikke blir «*vesentlig tilsidesatt*» jf. pbl. § 19-2, 1 ledd. Vilkåret «*vesentlig tilsidesatt*» er et strengt vilkår. Terskelen for at et hensyn er vesentlig tilsidesatt anses som høy.

Den videre vurderingen er om fordelene ved å gi dispensasjon etter en samlet vurdering vil være klart større enn ulempene ved å gi dispensasjon, jf. pbl. § 19-2, 2 ledd. Dette innebærer at det må foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for å gi dispensasjon.

Juridisk utgangspunkt:

Tiltak i strid med arealformålet i kommuneplanen kan ikke gjennomføres med mindre det gis dispensasjon fra arealformålet, eventuelt at arealet reguleres. Omsøke tiltak krever en slik behandling.

Tiltaket krever dispensasjon fra LNFR-formålet i kommuneplanens arealdel. LNFR-formålet skal verne om landbruk-, natur- og friluftsarealer, samt arealer for reindrift. Det ligger flere underformål under, som skogbruk og vern av kulturmiljø. Hensikten bak formålet er å verne om naturressursene våre og primærnæringene som utnytter seg av disse.

Det er søkt om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for midlertidig bruk av omkringliggende arealer i form av riggområder, adkomsveier, masseuttak, midlertidig og permanent deponering av masser. Inngrepsgrensene for tiltakene markeres i terrenget og grenser for beskyttelse av vegetasjon markeres fysisk. Eksisterende vegetasjon tas vare på så langt inn mot tiltaket som mulig for å redusere synligheten av tiltakene og å bidra til raskere revegetering av arealene.

Det er betydelig samfunnsinteresse knyttet til kraftproduksjonen i Vikvassdraget. Med bakgrunn de sterke samfunnsinteressene knyttet til tiltaket, og de landskaps- og miljøtilpasninger i anleggsperioden som er beskrevet er rådmannens vurdering at formålsparagrafen i plan- og bygningsloven ikke blir vesentlig tilsidesatt.

Rådmannens samlede vurdering er, at en dispensasjon ikke i vesentlig grad vil sette til side hensynene i plan- og bygningslovens formålsparagraf, og bestemmelsen det søkes om dispensasjon fra. Videre vurderes fordelene med at det gis dispensasjon som klart større enn ulempene og at vilkårene etter plan- og bygningsloven § 19-2 er til stede.